

Europejskie przepisy dotyczące wyposażenia zimowego w ciężarówkach i autobusach – zima 2023/2024

(zmiany w stosunku do ubiegłego roku zaznaczone kolorem czerwonym)

Poniżej prezentujemy tabelę przygotowaną i przetłumaczoną na podstawie materiału opracowanego przez firmę Continental.

Kraj	Przepisy dotyczące opon	Przepisy dotyczące łańcuchów	Dodatkowe informacje
Albania	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów do opon na osi napędowej. Zastosowanie zgodnie z oznakowaniem i warunkami drogowymi	Zakaz używania opon z kolcami.
Austria	Opony zimowe obowiązkowe od 1 listopada do 15 kwietnia. Za naruszanie przepisów grozi zakaz jazdy lub wysokie kary (od 35 do 5000 euro). Ciężarówki powyżej 3,5 t dmc muszą być wyposażone w opony typu M+S lub opony z symbolem alpejskim na przynajmniej jednej osi napędowej z bieżnikiem a minimalnej głębokości 6 mm (opony diagonalne) lub 5 mm (opony radialne). Opony zimowe obowiązkowe w autobusach (kat. M2, M3) w okresie od 1 listopada do 15 marca.	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów do co najmniej dwóch opon na osi napędowej w okresie od 1 listopada do 15 kwietnia. Wyjątki dotyczą autobusów w komunikacji publicznej. Należy stosować gdy droga jest pokryta śniegiem lub lodem.	Zakaz używania opon z kolcami w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t.
Belgia	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych. Obowiązek montowania opon typu M+S lub opon zimowych po obu stronach	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Obowiązek symetrycznego montowania opon tego samego typu
Białoruś	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Wolno stosować opony z kolcami.

Bośnia-Hercegowina	W okresie od 15 listopada do 15 kwietnia obowiązują dwie opcje dla pojazdów z ponad 8 siedzeniami oraz dla pojazdów powyżej 3,5 t dmc: Opcja 1: opony zimowe na osi napędowej z bieżnikiem o głębokości co najmniej 4 mm. Opcja 2: opony standardowe z bieżnikiem o głębokości co najmniej 4 mm; w warunkach zimowych (opady śniegu, zamarzający deszcz) konieczne montowanie łańcuchów na osi napędowej	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów w okresie od 15 listopada do 15 kwietnia.	Obowiązek posiadania w pojeździe szufli do odgarniania śniegu oraz worka z piaskiem o wadze od 25 do 50 kg. Zakaz używania opon z kolcami.
Bułgaria	Obowiązek stosowania opon zimowych lub letnich z bieżnikiem o głębokości co najmniej 4 mm w okresie od 15 listopada do 1 marca.	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów w okresie od 1 listopada do 31 marca. Stosowanie łańcuchów wymagane na przełęczach górskich zgodnie z oznakowaniem.	Zakaz używania opon z kolcami. W wypadku braku odpowiedniego wyposażenia zimowego możliwa odmowa wjazdu na teren kraju albo zakaz jazdy.
Chorwacja	Opony zimowe obowiązkowe od 15 listopada do 15 kwietnia. Opony typu M+S obowiązkowe na osi napędowej pojazdów powyżej 3,5 t dmc	Łańcuchy wymagane na osi napędowej w pewnych warunkach (jeśli pojazd jest wyposażony w opony SU). Łańcuchy śniegowe obowiązkowe w niektórych regionach (Lika/Gorski Kotar)	Zakaz używania opon z kolcami. Pojazdy używane do celów komercyjnych muszą być wyposażone w szufłę do odgarniania śniegu.
Czarnogóra	Opony typu M+S lub opony zimowe obowiązkowe w okresie od listopada do kwietnia na niektórych drogach określonych przez policję. Minimalna głębokość bieżnika – 4 mm.	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów na oś napędową. Stosowanie łańcuchów zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.	Autokary i cięższe ciężarówki muszą posiadać szufłę do odgarniania śniegu. Zakaz używania opon z kolcami.
Czechy	Opony zimowe obowiązkowe od 1 listopada do 31 marca w zależności od warunków drogowych lub w przypadku znaku nakazującego posiadanie „wyposażenia	Możliwe różne oznaczenia drogowe. W przypadku znaków nakazu, łańcuchy obowiązkowe na co najmniej dwóch kołach osi napędowej pojazdów o 3 lub większej liczbie osi.	Zakaz używania opon z kolcami.

	zimowego". Opony typu M+S obowiązkowe na osi napędowej pojazdów powyżej 3,5 t dmc z bieżnikiem o głębokości co najmniej 6 mm		
Dania	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Użycie łańcuchów dopuszczalne w okresie od 1 listopada do 15 kwietnia	Użycie opon z kolcami dopuszczalne w okresie od 1 listopada do 15 kwietnia. Obowiązek montowania opon z kolcami na wszystkich kołach.
Estonia	Opony zimowe (opony radialne z bieżnikiem o głębokości co najmniej 3 mm) obowiązkowe od 1 grudnia do 1 marca w pojazdach powyżej 3,5 t dmc (oraz od października do kwietnia w zależności od warunków pogodowych). Cięższe pojazdy nie mają obowiązku stosowania opon zimowych; głębokość bieżnika powinna wynosić co najmniej 3 mm.	Stosowanie łańcuchów wymagane jedynie w przypadku nakazu wskazanego na znakach drogowych przynajmniej na 2 kołach napędowych pojazdów z 3 lub większą liczbą osi.	Użycie opon z kolcami dozwolone w okresie od 15 października do 31 marca
Finlandia	Obowiązek stosowania opon zimowych w okresie 01.11-31.03, w warunkach zimowych; opony 3PMSF, specjalne opony terenowe (POR) lub opony z kolcami na nieskrętnych osiach napędowych. Stosowanie opon oznaczonych M+S dozwolone do 30.11.2024. Głębokość bieżnika na osi napędowej min. 5 mm, a na wszystkich pozostałych osiach min. 3 mm.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Stosowanie opon z kolcami dozwolone w okresie od 1 listopada do 31 marca jeśli panują warunki zimowe. ~~Nie ma testu przejazdowego dla opon z kolcami.~~
Francja	Obowiązek stosowania wyposażenia zimowego w pojazdach poruszających się po drogach	Stosowanie łańcuchów zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych	W przypadku pojazdów o dmc poniżej 3,5 t: używanie opon z kolcami dopuszczalne od 11 listopada do 31

	<p>oznaczonych znakiem B26 i/lub B58. Następujące zmiany obowiązują od 2021 r.: Od 1 listopada do 31 marca, według uznania władz lokalnych (prefektur), pojazdy o dmc powyżej 3,5 t muszą być wyposażone w opony 3PMSF (minimum 2 opony 3PMSF na jednej osi skrętnej i minimum 2 opony 3PMSF na jednej osi napędowej) lub posiadać łańcuchy śnieżne na osi napędowej.</p> <p>Autobusy typu M2/M3 muszą mieć zdejmowane urządzenia przeciwpoślizgowe na co najmniej dwóch kół napędzanych lub opony zimowe 3PMSF na przedniej osi skrętnej i co najmniej dwóch kołach napędzanych.</p> <p>Do 2024 roku obowiązuje okres przejściowy na stosowanie opon M+S.</p>		<p>marca; prędkość maksymalna do 90 km/h. Pojazdy wyposażone w opony z kolcami muszą być oznaczone plaketką.</p> <p>Używanie opon z kolcami w pojazdach o masie powyżej 3,5 t jest zabronione</p>
Hiszpania	<p>Na wysoko położonych drogach górskich w warunkach pogodowych określonych na poziomie czerwonym (15/TV-87). Autobusy muszą posiadać opony oznaczone symbolem alpejskim 3PMSF na wszystkich kołach oraz bieżnik o minimalnej głębokości 4 mm. Ciężarówki w dmc od 3,5 do 7,5 t. wykorzystywane do przewozu śmieci, produktów spożywczych oraz pojazdy ratunkowe mogą poruszać</p>	<p>Na wysoko położonych drogach górskich w warunkach pogodowych określonych na poziomie czerwonym (15/TV-87): łańcuchy obowiązkowe w ciężarówkach sztywnych od 3,5 do 7,5 t dmc oraz w autobusach w przypadku nieposiadania ogumienia zimowego.</p>	<p>Stosowanie opon z kolcami o długości do 2 mm dozwolone na drogach pokrytych śniegiem.</p>

	się po drogach jeśli posiadają opony zimowe zamontowane na wszystkich kołach z bieżnikiem o minimalnej głębokości 4 mm. W przypadku innych ciężarówek obowiązuje zakaz ruchu.		
Holandia	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Zakaz stosowania łańcuchów na drogach publicznych.	Zakaz używania opon z kolcami.
Irlandia	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	~~Stosowanie opon z kolcami jest dozwolone, przy jeździe z maksymalną prędkością 96/112 km/h (drogi krajowe/autostrady)~~
Islandia	Stosowanie opon zimowych nie jest obowiązkowe. Od 1 listopada do 14 kwietnia minimalna głębokość bieżnika musi wynosić 3 mm.	Używanie łańcuchów śniegowych jest zabronione, jeśli mogą uszkodzić drogi.	Używanie opon z kolcami jest dozwolone od 1 listopada do 14 kwietnia.
Kosowo	Pojazdy o masie 3,5 tony muszą używać opon zimowych z oznaczeniem M+S na wszystkich kołach od 15 listopada do 15 marca. Można nadal używać opon letnich o minimalnej głębokości bieżnika 4 mm, o ile na oponach kół napędzanych założone są łańcuchy śniegowe. W autobusach i pojazdach transportowych o masie powyżej 3,5 tony koła napędzane muszą być wyposażone w łańcuchy śniegowe lub opony zimowe (z oznaczeniem M+S).	Łańcuchy śniegowe można stosować na kołach napędzanych.	Zakaz używania opon z kolcami.
Lichtenstein	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych. W przypadku	Stosowanie łańcuchów jest dozwolone. Nie ma obowiązku stosowania łańcuchów	Pojazdy o dmc powyżej 7,5 t: opony z kolcami dozwolone w okresie od 1

	stosowania nieodpowiednich opon kierowca ponosi odpowiedzialność. Wyposażenie pojazdu musi być dostosowane do warunków pogodowych.	w dolinach. W górach znaki drogowe wskazują, czy łańcuchy są obowiązkowe.	listopada do 30 kwietnia, maksymalna prędkość 80 km/h; opony z kolcami muszą być montowane na wszystkich kołach. Pojazdy wyposażone w opony z kolcami muszą być oznaczone plaketką.
Litwa	Opony zimowe obowiązkowe w pojazdach poniżej 3,5 t dmc w okresie od 1 listopada do 1 kwietnia. Cięższe pojazdy nie mają obowiązku stosowania opon zimowych; głębokość bieżnika powinna wynosić co najmniej 1,6 mm.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Stosowanie opon z kolcami jest dozwolone w okresie od 1 listopada do 1 kwietnia
Luksemburg	Wszystkie osie ciężarówek i autobusów muszą być wyposażone w opony zimowe (wystarczy typu M+S) w zimowych warunkach pogodowych (śnieg, lód, gołoledź)	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Zakaz używania opon z kolcami.
Łotwa	Opony zimowe typu M+S obowiązkowe w pojazdach poniżej 3,5 t dmc od 1 grudnia do 1 marca. Bieżnik o głębokości co najmniej 4 mm. Cięższe pojazdy nie mają obowiązku stosowania opon zimowych; głębokość bieżnika powinna wynosić co najmniej 3 mm.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Stosowanie opon z kolcami jest dozwolone w okresie od 1 października do 30 kwietnia w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t.
Macedonia	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów w okresie od 15 października do 15 marca jeśli pojazd jest wyposażony w opony letnie.	Autokary i cięższe ciężarówki muszą posiadać szufłę do odgarniania śniegu. Zakaz używania opon z kolcami.
Niemcy	W zimowych warunkach pogodowych pojazdy o dmc > 3,5 t muszą być wyposażone w opony oznaczone symbolem 3PMSF na	Stosowanie łańcuchów zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.	Zakaz używania opon z kolcami z wyjątkiem trasy przebiegającej przez Kleines Deutsches Eck. Mandaty: 60 euro za posiadanie nieodpowiedniego

	osiach stale napędzanych i przednich osiach kierowanych. Opony M+S wyprodukowane przed 1 stycznia 2018 roku są akceptowane do 30 września 2024 roku.		ogumienia; 80 euro za spowodowanie utrudnień w ruchu w związku z posiadaniem nieodpowiedniego ogumienia; 100 euro za spowodowanie zagrożenia w ruchu drogowym w związku z posiadaniem nieodpowiedniego ogumienia; 120 euro za spowodowanie wypadku w związku z posiadaniem nieodpowiedniego ogumienia; plus 1 punkt karny w każdym przypadku
Norwegia	Pojazdy powyżej 3,5 t dmc muszą posiadać opony zimowe w okresie od 1 listopada do 31 marca: opony z symbolem 3PMSF na osi napędowej i na przedniej osi skrętnej; opony M+S na pozostałych osiach. Opony zimowe muszą mieć bieżnik o głębokości co najmniej 5 mm. Na południu Norwegii: od 1 listopada do pierwszego poniedziałku po Wielkanocy. Na północy Norwegii: od 15 października do 30 kwietnia.	Obowiązek posiadania łańcuchów w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t w okresie gdy stosowanie opon z kolcami jest dozwolone. W pojeździe z przyczepą musi się znajdować 7 łańcuchów.	
Polska	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.	Zakaz używania opon z kolcami.
Portugalia	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Stosowanie łańcuchów wymagane tymczasowo zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych (tylko w regionach wysokogórskich)	Zakaz używania opon z kolcami.
Rosja	W grudniu, styczniu i lutym lekkie ciężarówki pasażerskie, inne ciężarówki oraz autobusy muszą	Stosowanie łańcuchów zalecane ale nie obowiązkowe.	Zakaz używania opon z kolcami w miesiącach letnich (od czerwca do sierpnia)

	<p>posiadać opony typu M+S lub opatrzone symbolem alpejskim (3PMSF) na wszystkich osiach. Minimalna głębokość bieżnika – 4 mm.</p>		
Rumunia	<p>W warunkach zimowych opony typu M+S obowiązkowe na osi napędowej w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t oraz w pojazdach przewożących ludzi (wyposażonych w ponad 9 miejsc siedzących).</p>	<p>Obowiązek posiadania łańcuchów w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t, które należy zakładać zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.</p>	<p>Obowiązek posiadania szufli do odgarniania śniegu oraz piasku w pojazdach o dmc powyżej 3,5 t. Zakaz używania opon z kolcami.</p>
Serbia	<p>Opony typu M+S lub opony zimowe obowiązkowe od listopada do kwietnia. Minimalna głębokość bieżnika – 4 mm. Stosowanie zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych i warunkami pogodowymi.</p>	<p>Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów na oś napędową. Stosowanie łańcuchów zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.</p>	<p>Zakaz używania opon z kolcami. Obowiązek posiadania szufli do odgarniania śniegu w autobusach i ciężarówkach</p>
Słowacja	<p>Opony typu M+S na osi napędowej w pojazdach powyżej 3,5 t dmc obowiązkowe od 15 listopada do 31 marca. Minimalna głębokość bieżnika – 3 mm.</p>	<p>Obowiązek posiadania w pojeździe łańcuchów na oś napędową. Stosowanie łańcuchów zgodnie ze wskazaniem znaków drogowych.</p>	<p>Zakaz używania opon z kolcami.</p>
Słowenia	<p>W okresie od 15 listopada do 31 kwietnia obowiązują 2 opcje dla pojazdów powyżej 3,5 t dmc: Opcja 1: opony zimowe co najmniej na osi napędowej (min. głębokość bieżnika – 3 mm) Opcja 2: opony letnie ale obowiązkowe posiadanie łańcuchów do montowania na osi napędowej w</p>	<p>Obowiązek posiadania łańcuchów w pojazdach powyżej 3,5 t dmc w przypadku nieposiadania opon zimowych.</p>	<p>Zakaz używania opon z kolcami.</p>

	razie wystąpienia warunków zimowych		
Szwajcaria	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych. Jednak pojazd musi być wyposażony odpowiednio do warunków drogowych i nie powinien stwarzać zagrożenie dla innych uczestników ruchu. W razie wypadku z udziałem pojazdu wyposażonego w opony letnie, kierowca ponosi odpowiedzialność. W warunkach zimowych mogą mieć zastosowanie przepisy regionalne (np. nakaz stosowania łańcuchów) np. na przełęczach alpejskich.	Korzystanie z łańcuchów wg wskazań znaków drogowych i stosownie do warunków.	Stosowanie opon z kolcami w pojazdach poniżej 7,5 t dmc w okresie od 1 listopada do 30 kwietnia na drogach pokrytych śniegiem, Maks. prędkość – 80 km/h. Pojazdy wyposażone w opony z kolcami muszą być oznaczone nalepką 80 km/h.
Szwecja	W warunkach zimowych, min. głębokość bieżnika – 5 mm, na wszystkich kołach z wyjątkiem kół przyczepy. Pojazdy powyżej 3,5 t dmc muszą posiadać opony zimowe, specjalne opony terenowe (POR) lub opony z kolcami na osi przedniej i napędowej. Na pozostałych osiach dozwolone są opony typu M + S. Do 30 listopada 2024 dozwolone jest użycie opon M+S (specjalnie do jazdy w zimie) na wszystkich osiach. W przyczepach poniżej 3,5 t, opony typu M+S są dozwolone do 30 listopada 2028.	Zaleca się posiadania łańcuchów w pojeździe.	Stosowanie opon z kolcami dozwolone od 1 października do 15 kwietnia. W zależności od warunków pogodowych okres ten może być wydłużony. Maksymalnie 50 kolców na metr obwodu opon wyprodukowanych po 1 lipca 2013. Dopuszczalne są wyjątki na wybranych drogach.
Turcja	Opony zimowe są obowiązkowe w pojazdach pasażerskich i ciężarowym przez 4 miesiące od 1 grudnia do 1	Posiadanie lub użycie łańcuchów nie zwalnia kierowcy z obowiązku stosowania opon zimowych.	Tylko opony z kolcami przeznaczone do jazdy po lodzie mogą zastąpić opony

	<p>kwietnia. Władze lokalne podejmują decyzje o tym czy egzekwować przepisy dotyczące opon zimowych oraz wydają odpowiednia zarządzenia w zależności od lokalnych temperatur. Opony zimowe należy montować na wszystkich kołach osi napędowych ciężarówek, ciągników, cystern i autobusów oraz na wszystkich osiach furgonetek, minibusów oraz samochodów osobowych używanych do celów komercyjnych. W przypadku wymiany, zamiennik musi być oponą zimową. W okresie obowiązywania nakazu, należy stosować opony typu M+S, z symbolem 3PMSF. Głębokość bieżnika powinna być taka jak w oponach zimowych nawet w przypadku opon typu M+S. Minimalna głębokość bieżnika opon zimowych to 4 mm dla ciężarówek, ciągników, cystern i autobusów, oraz 1,6 mm dla lekkich ciężarówek, furgonetek i samochodów osobowych.</p>		<p>zimowe. Głębokość bieżnika należy mierzyć od środka.</p>
Ukraina	<p>Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.</p>	<p>Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.</p>	<p>Używanie opon z kolcami dozwolone</p>
Węgry	<p>Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.</p>	<p>Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem. Obowiązek użycia lub posiadania</p>	<p>Zakaz używania opon z kolcami.</p>

		łańcuchów może być nałożony w pewnych warunkach pogodowych (maksymalna dopuszczalna prędkość – 50 km/h). W warunkach zimowych, pojazdy zagraniczne mogą otrzymać zakaz wjazdu na teren kraju w przypadku braku posiadania łańcuchów.	
Wielka Brytania	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych.	Stosowanie łańcuchów dopuszczalne jedynie na drogach pokrytych śniegiem lub lodem.	Stosowanie opon z kolcami dopuszczalne na drogach pokrytych śniegiem lub lodem oraz pod warunkiem, że nie niszczą nawierzchni drogi. W przeciwnym wypadku, istnieje ryzyko otrzymania mandatu.
Włochy	Brak ogólnych przepisów na temat opon zimowych. Wyjątki określone znakami drogowymi.	W pojeździe musi znajdować się zestaw zapobiegający ślizganiu (np. łańcuchy śniegowe).	

Continental informuje, że nie ma żadnych ogólnych przepisów dotyczących opon zimowych/łańcuchów śniegowych dla ciężarówek w następujących krajach: Cypr, Grecja i Malta. Aby uzyskać informacje na temat szczegółowych przepisów dotyczących łańcuchów śniegowych i opon z kolcami, w tych krajach należy zapoznać się z przepisami ruchu drogowego. Pomimo starannego sprawdzania dostępnych informacji, producent nie może zagwarantować, że są one prawidłowe i kompletne.

Opony oznaczone symbolem M+S (ang. mud + snow: błoto i śnieg) posiadają profil bieżnika oraz strukturę zapewniające większą przyczepność w warunkach zimowych niż opona letnia. Oznaczenia M+S nie podlega ustalonym procedurom testowym.

Opony oznaczone symbolem alpejskim - trzy szczyty z płatkami śniegu w środku - (3PMSF) zapewniają przyczepność w warunkach zimowych zgodną z prawnie ustalonymi wymogami. Opony tego typu muszą uzyskać ocenę pozytywną w testach na ośnieżonej drodze o charakteryzować się przyczepnością o 25% lepszą od standardowej opony letniej.

Opony zimowe marki Continental są oznaczone symbolem płatka śniegu na ścianie opony. Ich właściwości nie tylko zdecydowanie przewyższają osiągi opony M+S, ale są także znacznie powyżej wymagań, jakie muszą spełniać opony z symbolem 3PMSF. Opony zimowe firmy Continental to wynik wieloletnich doświadczeń i praktycznej wiedzy zdobytej podczas użytkowania opon w niskich temperaturach, jakie występują w krajach skandynawskich. Te specjalne opony zimowe zapewniają wyraźnie lepsze osiągi na zaśnieżonych lub oblodzonych drogach. W celu zapewnienia optymalnej przyczepności i wysokiego bezpieczeństwa jazdy w chłodniejsze dni firma Continental zaleca montaż opon zimowych na wszystkich osiach pojazdów ciężarowych i autobusów.